

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2853

Vragen van de leden **Westerveld** (GroenLinks) en **Kuiken** (PvdA) aan de Ministers voor Langdurige Zorg en Sport en van Justitie en Veiligheid over *misstanden in de turnsport* (ingezonden 4 mei 2022).

Antwoord van Minister **Helder** (Langdurige Zorg en Sport) (ontvangen 25 mei 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het interview met oud-turnster Stephanie Tijmes uit mei 2021 («Wij hebben geen stem. Toen niet, nu niet») en het recente interview met twee oud-turnsters in NRC («Wij zijn het oefenmateriaal geweest»)?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van de manier waarop de oud-turnsters zijn bejegend door de onderzoekscommissie, afgaande op deze interviews?

Antwoord 2

Ik vind het vervelend te horen dat oud-turnsters het gevoel hebben onjuist bejegend te zijn. Ik begrijp heel goed dat dit voor de oud-turnsters als de zoveelste tegenslag voelt. Dit trek ik mij ten zeerste aan en daarom ga ik met een aantal oud-turnsters en het Instituut Sportrechtspraak in gesprek.

Vraag 3

Bent u het eens dat uit zowel deze interviews als uit de uitspraak van de tuchtcommissie blijkt dat het onderzoek onzorgvuldig was?³

¹ Trouw, 1 mei 2022, «Het juridische gevecht van oud-turnster Stephanie Tijmes: «Wij hebben geen stem. Toen niet, nu niet»» (<https://www.trouw.nl/sport/het-juridische-gevecht-van-oud-turnster-stephanie-tijmes-wij-hebben-geen-stem-toen-niet-nu-niet~b6deeba9/>)

² NRC, 22 april 2022, «Oud-turnsters Bidotti en Witjes over de tuchtzaak: «Je voelt je onbegrepen»» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2022/04/22/wij-zijn-het-oefenmateriaal-geweest-a4117098>)

³ Instituut Sportrechtspraak, 14 april 2022, «Uitspraak Tuchtcommissie» (UITSPRAAK T 2021011 2021-33-05 KNGU.pdf (isr.nl))

Antwoord 3

Het ISR verzorgt onafhankelijk tuchtrecht in de sport. Het is aan de onafhankelijke tuchtcommissie van het ISR om een inhoudelijk oordeel te geven en daarmee uitspraak te doen over een individuele casus. Hierbij wordt geoordeeld op basis van de op de casus van toepassing zijnde reglementen van het tuchtrecht. Hier kan ik geen oordeel over uitspreken. Wel heeft dit mijn aandacht en wil ik mij richten op wat ik wel kan doen. Om die reden wil ik het sporttuchtrecht evalueren als onderdeel van het brede onderzoek naar een veilige en integere sport. Hiervoor is onlangs de offerteaanvraag verzonden, zie ook antwoord 12.

Vraag 4

Zo ja, hoe beoordeelt u het dat oud-turnsters al meerdere malen hebben aangegeven dat het onderzoek van het Instituut Sportrechtspraak (ISR) onzorgvuldig verloopt en dit nu ook wordt bevestigd door de tuchtcommissie?

Antwoord 4

Ik vind het vervelend dat oud-turnsters het gevoel hebben dat het onderzoek onzorgvuldig verloopt. Ik heb hierover gesproken met de KNGU, en ga hier binnenkort over in gesprek met zowel oud-turnsters als het ISR.

Vraag 5

Heeft u, of uw ministerie, deze signalen van de oud-turnsters ook gekregen? Zo ja, wat is daarmee gedaan?

Antwoord 5

Mijn ambtsvoorgangers hebben meerdere malen met een aantal oud-turnsters gesproken. Deze signalen zijn destijds door de oud-turnsters afgegeven. Sinds die tijd is het ISR met ondersteuning van het Ministerie van VWS aan de slag om te professionaliseren en procedures op orde te krijgen. In juni spreek ik persoonlijk met een aantal oud-turnsters over (onder andere) deze signalen.

Vraag 6

Hoe kan het dat, terwijl bekend is dat er tekortkomingen zijn bij het ISR en dat ook door uw ministerie is erkend, onderzoeken toch doorliepen en – naar nu opnieuw blijkt – onzorgvuldig zijn afgehandeld? Hoe beoordeelt u dit met de kennis van nu?⁴

Antwoord 6

Het vervolg van de tuchtrechtelijke behandeling kan niet zomaar afgebroken worden zonder een besluit van de tuchtcommissie. Het ISR volgt daarin de tuchtreglementen zoals vastgesteld door de sportsector.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe het kan dat u een jaar geleden stelde «Daarnaast zijn stappen gezet in het aanscherpen van onderzoeksprotocollen en zijn procedures en reglementen doorgelicht. Ik heb aan het ISR gevraagd om op korte termijn aandacht te besteden aan het verbeteren van de communicatie over en tijdens het tuchtproces» en nu blijkt dat dit nog steeds niet op orde is? Bent u tevreden met de voortgang van het verbeterplan waar u een miljoen euro voor beschikbaar hebt gesteld?⁵

Antwoord 7

Het aanscherpen van de reglementen en onderzoeksprotocollen is een zorgvuldig en complex proces wat momenteel nog steeds in volle gang is. Met meerdere partijen, waaronder de sportbonden waar het ISR aan verbonden is, dient afstemming plaats te vinden, alvorens over deze reglementen en onderzoeksprotocollen besluitvorming plaats kan vinden. Ik verwacht dat het ISR de juiste verbeter stappen zet. Ik houd vinger aan de pols en hierover ga ik binnenkort met het ISR in gesprek.

⁴ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1796.

⁵ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2020–2021, nr. 2365.

Vraag 8

Bent u het ook eens dat onzorgvuldige procedures niet in het belang is van zowel aanklager als beklaagde? Bent u het eens dat een onzorgvuldig proces ook ernstig afbreuk doet aan het vertrouwen in de rechtsstaat?

Antwoord 8

Ik ben het met u eens dat een zorgvuldig proces van uiterst belang is in het sporttuchtrecht. Daarover ga ik met het ISR in gesprek.

Vraag 9

Wat gebeurt er in tussentijd met lopende tuchtzaken? Wilt u lopende zaken een halt toeroepen om verdere schade te voorkomen en om eerst de structuren op orde te brengen? Zo nee, waarom niet? Wat gaat u dan doen om te zorgen dat onderzoeken in lopende en komende zaken op eerlijke wijze jegens beklaagden en klagers plaats gaat vinden?

Antwoord 9

Lopende zaken tuchtzaken vinden doorgang, zie antwoord 6. Het ISR geeft aan dat uitspraken van de tuchtcommissie en de commissie van beroep wel altijd worden geëvalueerd. Eventuele aandachtspunten worden onderzocht op toepasselijkheid en zo nodig en mogelijk meegenomen in lopende processen.

Vraag 10

Bent u het eens dat dit de zoveelste keer is dat er niet naar de oud-turnsters is geluisterd? Kunt u zich voorstellen dat de oud-turnsters zich in de steek gelaten voelen nu zij niet alleen als kind jarenlang niet gehoord werden, maar ook omdat zowel de schaderegeling, als de tuchzaak, als goede psychische hulp moeizaam verlopen?

Antwoord 10

Ik betreur het ten zeerste dat oud-turnsters zich in de steek gelaten voelen. Dit raakt mij en heeft mijn aandacht. Daarover ga ik binnenkort met een aantal oud-turnsters in gesprek.

Vraag 11

Wat kunt u doen om de oud-turnsters beter te ondersteunen en te voorkomen dat dit patroon nog jarenlang doorgaat?

Antwoord 11

Ik realiseer mij dat niets de ernst van het meegemaakte kan wegnemen. Desondanks zet ik mij in voor de oud-turnsters en ook de huidige sporters, door onder andere: de opvolging van de aanbevelingen van «Ongelijke leggers», de tegemoetkoming voor oud-turnsters en hulp voor sporters via Slachtofferhulp Nederland. Alsmede de gespecialiseerde zorg voor oud-sporters die kampen met langdurige psychische gevolgen van grensoverschrijdend gedrag door het UMCG. Het doel is dat ook andere zorginstellingen dit behandelaanbod kunnen gebruiken.

Vraag 12

Wat is er precies gedaan met de unaniem aangenomen motie Westerveld c.s., waarin wordt gevraagd om grenzen tussen tucht- en strafrecht te verduidelijken, en te zorgen dat zaken zo snel mogelijk op de juiste plek komen? Met welke instanties bent u in gesprek geweest over de uitvoering van deze motie? Hoe gaat het aangekondigde onderzoek eruit zien, wie voert dit uit en wat is het tijdsplan? Wat wordt de onderzoeksopdracht? Kunt u dit precies uiteenzetten?⁶

Antwoord 12

In de bijeenkomsten voor tuchtrechters van het ISR is het bespreken van de grens tussen tucht- en strafrecht inmiddels een terugkerend thema. Daarnaast biedt Slachtofferhulp Nederland juridische hulp bij een tucht- of strafzaak. Na overleg met onder andere het Ministerie van JenV, het ISR en NOC*NSF is besloten de uitvoering van de motie Westerveld c.s. mee te nemen in een

⁶ Anhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2587, vraag 8

breed onderzoek naar een veilige en integere sport. De offerteaanvraag voor dit onderzoek is onlangs verzonden. Er is nog geen uitvoerder bekend. Zodra deze bekend is zal de exacte onderzoeksopdracht nader worden geformuleerd. De verwachte start van het onderzoek is medio juni met een looptijd tot circa einde dit jaar.

Vraag 13

Hoeveel aanvragen verwacht u voor de tegemoetkomingsregeling?⁷

Antwoord 13

Er zijn inmiddels (stand per 5 mei 2022) 65 aanvragen ingediend voor een tegemoetkoming. De verwachting is dat het aantal aanvragen nog toeneemt. Mede doordat het grensoverschrijdende gedrag lang geleden kan hebben plaatsgevonden is er geen zicht op de exacte aantallen die te verwachten zijn.

Vraag 14

Wilt u deze vragen ieder afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 14

Ja.

⁷ Anhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2587, vraag 2